

Folketingets Kulturudvalg
Christiansborg
1240 København K

Kulturministeren

Kulturministeriet
Nybrogade 2
1203 København K

Tlf : 33 92 33 70
E-mail : kum@kum.dk
Web : www.kum.dk

25. november 2020

Folketingets Kulturudvalg har den 23. oktober 2020, efter ønske fra Christian Juhl (EL), stillet mig følgende spørgsmål, nr. 49 (Alm. del), som jeg hermed besvarer.

Spørgsmål:

Hvad mener ministeren, der skal til for at stoppe disse overtrædelser og sikre kulturminde bedre i forbindelse med bygge- og anlægsarbejder, jf. <https://www.dr.dk/nyheder/regionale/nordjylland/byggematador-sigtet-rydde-fredetskagen-klit-firmaet-har-i-aarevis> ?

Svar:

Det er hensigten med museumsloven, at bygherre, når der planlægges jordarbejder, inddrager museet så tidligt som muligt. Samarbejde mellem bygherre og museum allerede i planlægningsfasen gør det muligt at tilrettelægge de arkæologiske undersøgelser, så de giver færrest mulige gener for bygherre, og samtidig sikrer fortidsminderne på arealet bedst muligt. Slots- og Kulturstyrelsen, der administrerer de arkæologiske undersøgelser, har supplerende meddelt mig, at:

”Enhver bygherre kan få udført en gratis arkivalisk kontrol, der giver en overordnet vurdering af risikoen for at påtræffe fortidsminder på det pågældende areal, Bygherre kan desuden få udført en arkæologisk forundersøgelse tidligt i projektfasen, som fastslår omfanget af arkæologiske spor på arealet. Forundersøgelsen betales af bygherre. Begge disse undersøgelser giver bygherre en mulighed for at planlægge eventuelle, egentlige og nødvendige arkæologiske undersøgelser forud for iværksættelsen af anlægsarbejdet. Undersøgelserne er frivillige, men anbefales af såvel Slots- og Kulturstyrelsen som de lokale museer.

For yderligere at understøtte bygherres behov for allerede i planlægningsfasen at kunne vurdere, om der kan forventes væsentlige arkæologiske spor på et aktuelt projektareal, har styrelsen udpeget en række kulturarvsarealer. Kulturarvsarealerne angiver

områder, hvor der på forhånd kan forventes særlig mange og væsentlige arkæologiske spor og omfatter bl.a. alle landets middelalderlige bykerner. Oplysninger om de udpegede arealer er tilgængelige på Slots- og Kulturstyrelsens hjemmeside og en række andre officielle hjemmesider.

I standsningssager vil der ofte ske tab af arkæologisk viden, da standsninger, som regel er forårsaget af, at gravearbejdet allerede har berørt fortidsminder. Museumslovens hjemmel til at standse igangværende jordarbejder giver således mulighed for at begrænse bygherrens destruktion af fortidsminderne og sørge for en efterfølgende museumsfaglig dokumentation og registrering”.

Det er min opfattelse, at museumsloven med sine nuværende bestemmelser vedr. fortidsminder og beskyttelse af væsentlige, arkæologiske spor i vid udstrækning sikrer mod overtrædelser af den aktuelle karakter, og at det vil være vanskeligt at sikre sig fuldstændig imod bevidste eller ubevidste overtrædelser.

Joy Mogensen